



## בית משפט השלום ברמלה

ת"א 19-09-1967

בפני כבוד השופט, סגן הנשיאה מנחם מזרחי

תובע:

פלוגי

באמצעות ב"כ עוה"ד יעקב מושקט ואהרן שילה

נגד

נתבעים:

- 1.המרכז הארצי לפיתוח המקומות הקדושים  
באמצעות ב"כ עוה"ד יוסי מושקוביץ
- 2.מדינת ישראל  
באמצעות ב"כ עוה"ד יוסי מושקוביץ
- 3.ענבל חברה לביטוח בע"מ  
באמצעות ב"כ עוה"ד יוסי מושקוביץ
- 4.עמותת והחי יתן אל ליבו  
באמצעות ב"כ עוה"ד ישראל גור ומלי כצובר

### פסק-דין

- 1
- 2 תביעה נזיקית, שבמסגרתה שאלת האחריות למפגע במתחם קבר אבדימי בחיפה.
- 3
- 4 התובע, יליד 1979, ולפי הנטען על-ידו בתאריך 15.4.16, הוא ביקר יחד עם חבריו במבנה קבר אבדימי
- 5 בחיפה.
- 6 לפי הטענה, הרצפה בכניסה למתחם הקבר מצויה במפלס נמוך ממפלס סביבתו, ומותקנות בכניסה
- 7 מדרגות לא שוות ולא תקניות.
- 8 בעת הירידה פנימה, דרכה רגלו של התובע ב"אוויר", הוא נפל מטה, נחת "לא טוב" על רגלו ועקב כך
- 9 נפגע בברך שמאל.
- 10 בתצהיר נסיבות שצירף התובע, הוא מסר כי מדובר בקבר של רב המצוי בתוך מבנה, בבית העלמין
- 11 הישן בחיפה. הוא ביקר במקום יחד עם שלושה חברים. עוד תיאר כי הקבר נמצא במפלס הנמוך
- 12 ממפלס הרצפה שסביב הקבר, ולכן יש לרדת אל הקבר כ- 2 מדרגות על מנת להגיע פנימה לרצפתו.
- 13
- 14 לדבריו, עת נכנס אל המבנה, המדרגה הייתה בנויה בסמוך לפתח, לאורך חלק מפתח הכניסה, ולכן
- 15 "דרך באוויר", נפל ונחת לא טוב על רגלו, הוא נחבל וחבריו סייעו לו להגיע אל הרכב לאחר מכן.





## בית משפט השלום ברמלה

ת"א 19-09-1967

1  
2 בעדותו בבית-המשפט מסר התובע עדות מהימנה ואמינה המאפשרת לקבוע ממצאי עובדה בהתאם  
3 לה (עמוד 6 שורה 12 והלאה).

4  
5 בהתאם לעדותו, הוא הגיע אל המקום יחד עם שלושה חברים, נכנס אל המקום, ו"אז אני פשוט מועד  
6 ונופל" (עמוד 7 שורה 15).

7  
8 הוא נשאל מדוע מעד והשיב: "...אני לא ידעתי, אחר כך ראיתי שפשוט אין שמה מדרגה...חסרה  
9 מדרגה..." (עמוד 8 שורה 2).

10  
11 התובע הצביע על התמונות שצולמו במקום והסביר בדיוק היכן הלך וכיצד נפל.

12  
13 להלן מספר תמונות ממקום המפגע לפני קרות התאונה, ולאחר תיקון המפגע:  
14







## בית משפט השלום ברמלה

ת"א 19-09-1967



1

2



3





## בית משפט השלום ברמלה

ת"א 19-09-1967



1



2





## בית משפט השלום ברמלה

ת"א 19-09-1967



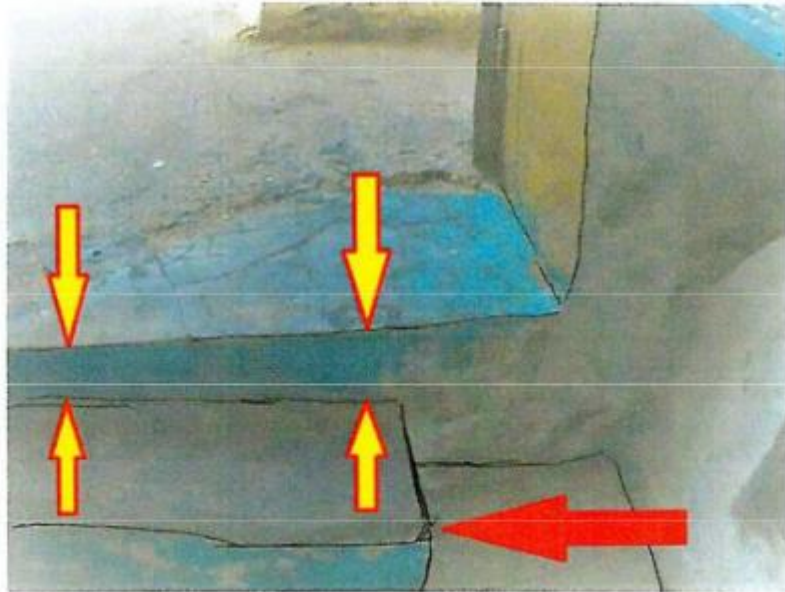




## בית משפט השלום ברמלה

ת"א 19-09-1967

המדרגה הפנימית קצרה יותר מהחיצונית (חץ אדום), גובה בלתי-אחיד של המדרגה (חיצים צהובים).



1  
2

צילום מס' 5 : המדרגות כיום: המדרגה הפנימית הוארכה, וכוסתה בלוח שיש עם פס שחור למניעת החלקה.



3  
4  
5  
6

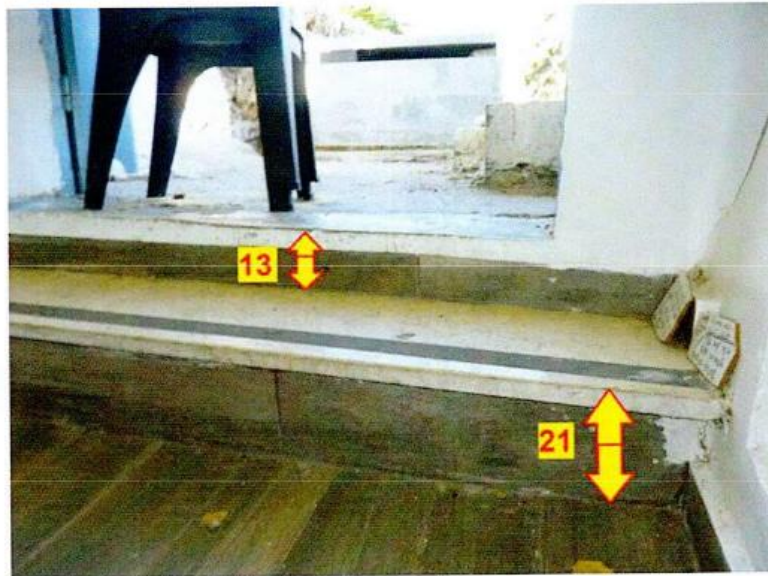




## בית משפט השלום ברמלה

ת"א 19-09-1967

צילום מס' 6 : גובה בלתי תקני ובלתי אחיד של המדרגות, גם כיום: מדרגה עליונה 13 ס"מ, מדרגה תחתונה 21 ס"מ.



עיון בתמונות דלעיל, נוכח עדותו של התובע בהחלט מלמד על קיומו של מפגע בהעדר מדרגות סדורות, תקניות, המאפשרות כניסה בטוחה אל תוך מתחם הקבר.

לאחר הנפילה, חש התובע בכאבים בברך שמאל, והוא דידה בעזרת חבריו לכיוון הרכב (עמוד 8 שורה 11 והלאה).

חבריו המשיכו את הסיור וביקרו במקומות נוספים, אולם התובע לא ירד מן הרכב ולא השתתף עימם בהמשכו (עמוד 9 שורה 1 והלאה).

המסמך הרפואי הראשון שצורף על-ידי התובע הינו מיום 5.5.15. ניתן למצוא בו פירוט היסטוריית בדיקות של התובע ובו צוין כי בתאריך 20.4.15: "...עדיין כאבים גב ברך שמאל", אך מעבר לזה לא נכתב דבר בדבר הנפילה במתחם הקבר.

בבדיקת רופא מיום 20.4.15 (לא יום המקרה) התלונן התובע על כאבי ברך שמאל במישוש ובתנועות. בבדיקה אובחנה נפיחות קלה בברך ובתום הבדיקה הומלץ על פנייה למרפאת ברכיים.





## בית משפט השלום ברמלה

ת"א 19-09-1967

1 **רק בבדיקה מיום 25.6.15 נרשמה גרסתו של התובע כי ב- "16.4.15 נפל ונחבל בברך שמאל ובגב".**  
2 בבדיקה זו, הודגמה רגישות בברך שמאל במדור מידיאלי עם הגבלות. הומלץ לתובע לפנות למרפאת  
3 ברך.

4  
5 התובע בעדותו נשאל, כיצד זה גרסת הנפילה מופיעה לראשונה רק מאוחר בתאריך 25.6.15 והוא השיב  
6 כי מספר ימים לאחר הנפילה הוא אכן פנה לרופא אך: "כנראה שהרופא לא רשם, בטוח הוא לא רשם,  
7 אני זוכר שאמרתי לו..." (עמוד 11 שורה 4).

8  
9 אכן, בדרך כלל, רישום מידי של גרסה מחזק את ראיות התובע, אולם בנסיבות תיק זה, כאשר קיים  
10 חיזוק ראייתי, חיצוני, אמין נוסף, אני מקבל את עדותו של התובע, כי אכן אמר לרופא/גורם רפואי  
11 מה ארע והדברים לא נרשמו.

12  
13 במקרים רבים, אין הגורם הרפואי נותן דעתו לשאלה מה בדיוק מה אירע, שכן הוא אינו גורם חקירתי  
14 המבקש לברר עובדות, וכל מטרתו היא לקבל את סיפור המקרה הכללי לצורך מתן טיפול רפואי - על  
15 כן אין הוא דק פורתא ביחס לעוללות התאונה במדויק.

16  
17 **מכאן והלאה, ניתן למצוא את גרסתו המתועדת של התובע במסמכים הרפואיים. בבדיקת אורתופד**  
18 **מיום 20.7.15, נרשם: "חבלה ברך שמאל אחרי נפילה לפני יותר מ - 3 חודשים בבית עלמין..."**  
19 **במועד זה, בבדיקה, הודגמה רגישות בפיקה ורגישות חזקה במידיאל פלטו. התובע הופנה לפיזיותרפיה**  
20 **לחיזוק השריר הארבע ראשי.**

21  
22 בהמשך, עבר התובע סדרת בדיקות וטיפולים.

23  
24 **מומחה מטעם התובע, בתחום האורתופדיה, ד"ר מרין אייכנבלט, קבע כי לתובע נותרה נכות צמיתה**  
25 **בשיעור 10% בגין קרע במניסקוס וכן נכויות זמניות.**

26 **מומחה מטעם הנתבעות 1-3 בתחום האורתופדיה, ד"ר ג. ביאליק, קבע בחוות דעתו כי לתובע נותרה**  
27 **נכות בשיעור 10% בגין נזק קל לסהרון הפנימי.**

28 הצדדים לא הגיבו להחלטותיי בדבר הצעה לנכות מוסכמת ועל כן מונה **מומחה מטעם בית-המשפט,**  
29 **פרופ' רונן דבי, אשר קבע בחוות דעתו כי לתובע נותרה נכות צמיתה בשיעור 5% בגין הגבלה תפקודית**  
30 **קלה בברך. כן נקבע כי יתכן ובעתיד יזדקק לטיפול פיזיותרפיה ורפואה משלימה.**

31 **כתמיכה לגרסתו, התובע העיד את חברו י. נ.:**

32 עד זה, סיפר כי הגיע עם התובע וחברים נוספים אל מתחם הקבר (עמוד 31 שורה 4 והלאה).





## בית משפט השלום ברמלה

ת"א 19-09-1967

הוא העיד כי הלך כחצי מטר (עמוד 37 שורה 9) מאחורי התובע "ואז ראיתי שהוא נופל, נפל מהמדרגה  
הוא נפל. ש: אתה ראית איך הוא נפל בדיוק? ת: כן... הוא נפל לפני, נורא נבהלתי... הוא נפל על הברך  
ואז הוא החליק... ואז ניסינו להרים אותו חזרה... החזרנו אותו חזרה לאוטו..." (עמוד 32 שורה 3  
והלאה).

אני קובע כי העד מסר עדות מהימנה ואמינה המאפשרת קביעת ממצאי עובדה לפיה, ולמרות שמדובר  
בחברים טובים, שיש לבחון את עדותם בזהירות מיוחדת, ולמרות נטייתו להגזים בתקופת אי הכושר  
שאותה ייחס לתובע (עמוד 39 שורה 10 והלאה) לא מצאתי סיבה היורדת לשורשו של עניין המובילה  
למסקנה הפוכה המובילה לדחיית עדותו.

**בנוסף, העיד התובע את חברו השני, אשר היה כמו במקום, י. מ.:**

הלה העיד: "...וכשנכנסנו לשמה, אני נכנסתי, הייתי ראשון, אני לא זוכר אבל נכנסתי והוא (התובע)  
נכנס אחריי, ופשוט כאילו כמה שניות עמדתי כאילו והתחלנו, דיברתי כאילו והתחלנו להתפלל ופשוט  
שמעתי בום והוא פשוט נפל על הרצפה. עכשיו אני עמדתי כאילו הייתי ראשון, הוא היה שני ואחרי זה  
נראה לי היו אנשים... שמעתי כאילו הוא צעק ואז ראיתי אותן כאילו שהוא נופל..." (עמוד 44 שורה 1  
והלאה).

העד מסר עדות מהימנה ואמינה, הקפיד לדייק בעובדות ומסר בדיוק מה שראו עיניו. כך, הקפיד  
למסור כי לא ראה את מעשה הנפילה עצמו, אלא שמע קול נפילה, צעקה וראה את התובע מוטל ארצה  
(עמוד 45 שורה 5 והלאה): "כשאני הסתובבתי הוא היה כבר על הרצפה" (עמוד 45 שורה 12).

העד הצביע על התמונות הנ"ל וביאר את עדותו בהתאם להן (עמוד 47 שורה 15 והלאה).

גם ביחס לעד זה לא מצאתי כל עילה המובילה לדחיית עדותו כעדות בלתי מהימנה ולמרות שמדובר  
בחברים טובים אני מאמצה כבסיס מחזק לעדות התובע והחבר הנוסף.

**על כן, מסקנתי היא שנפילתו של התובע, כפי שתיאר אותה התובע הוכחה במשפט, כנדרש בהליך  
זה ואני קובע זאת כממצא עובדתי.**

**מכאן לשאלה, לפתחו של מי רובצת האחריות למתחם הקבר המדובר ובתוך כך למפגע אשר הוביל  
לנפילתו של התובע ולנזקיו.**

**במסגרת זו, שמעתי את עדות של ישראל זרעי מטעם הנתבעת 1 (עמוד 56 שורה 8 והלאה).**

עד זה הינו סמנכ"ל המקומות הקדושים באזור הצפון מטעם הנתבעת 1 ובתוך כך אחראי על מתחם  
הקבר המדובר.





## בית משפט השלום ברמלה

ת"א 19-09-1967

- 1 בעדותו הוא תיאר את מערכת השליטה במתחם הקבר.
- 2 לדבריו, בתחילה, משנת 1998, נשלט המקום בידי גורמים פרטיים ולדבריו, עם כניסתו לתפקיד :
- 3 **"העפתי את כל מי שהיה לפני כן..."** (עמוד 56 שורה 21).
- 4 הסביר אילו פעולות הוא נקט לשיפור המצב במקום.
- 5 נשאל שאלה ברורה : **"ש : מי אחראי למקום, מי דואג ? ת : אנחנו"** (עמוד 58 שורה 4 והלאה).
- 6 הסביר כי המקום מתוחזק על-ידי הנתבעת 1, אך לטענתו כפי מגבלות התקציב, שכן לרשותו צוות
- 7 תחזוקה מצומצם (עמוד 58 שורה 11 והלאה). **"לדבריו התחזוקה : במינימום שבמינימום"** (עמוד 58
- 8 שורה 12).
- 9 **כבר עתה יובהר, כי איני מקבל את טענת התירוץ, שהמקום מתוחזק באופן מכוון ברף מזערי, שאינו**
- 10 **מאפשר להעמיד צוות אחזקה כנדרש, משום קושי תקציבי, כטענה המעניקה פטור מאחריות.** אם
- 11 זה מצב הדברים – תתכבד ותימנע הנתבעת 1 מלאפשר גישה לציבור הרחב אל מתחם הקבר, ואם היא
- 12 מאפשרת בכל זאת את הכניסה, אין לה כל פתחון פה של חוסר תקציבי.
- 13 כעומק הרשלנות וכעוצמת הסיכון הקיים מן המפגע כך גם היקף התחזוקה הנדרשת מן הנתבעת 1
- 14 והיא כשלה בכך.
- 15 העד הוסיף כי משנת 2007 הוגשה בקשת הנתבעת 4 לאפוטרופסות של מתחם הקבר, והיא אושרה
- 16 בידי בית הדין הרבני (עמוד 59 שורה 16), ובסופו של יום לאחר התדיינות **"קיבלנו פסק-דין שאמורים**
- 17 **לעבוד ביחד"** (עמוד 60 שורה 4).
- 18 לדבריו, משנת 2010 **"...לא הייתה פעולה אחת שבוצעה בקבר ותואמה מראש אתנו.** זה הפך להיות
- 19 חד צדדי לחלוטין" (עמוד 60 שורות 6 – 7). לדבריו, **"מי שנוהג מנהג בעלות זה העמותה והחי ייתן אל**
- 20 **ליבו, אם זה בראש חודש להעביר עצרות, לארגן אוטובוסים ולשפץ את המקום, הכל, הכל, כל**
- 21 **מה שנעשה שמה, חד וחלק זה רק הם עשו"** (עמוד 60 שורה 12 והלאה).
- 22 הוא העיד שראה שהנתבעת 4 שיפצה את המקום (עמוד 60 שורה 20). תיאר את אופי העבודה וחיווה
- 23 דעה שהשיפוץ היה **"הכל פרטץ' מסוכן"** (עמוד 62 שורה 6).
- 24 יחד עם זאת, גם לגישתו, הנתבעת 1 תרמה את חלקה בתחזוקת המקום : **"אנחנו תחזקנו את המקום**
- 25 **מה שהשתתפות שלנו הייתה בעובד ניקיון, בא לכמה שעות בבוקר, כמה שעות בערב...חוץ מניקיון לא**
- 26 **עשינו כלום"** (עמוד 62 שורה 15 והלאה).





## בית משפט השלום ברמלה

ת"א 19-09-1967

אשר, כי גם היום המקום מסכן את שלום הציבור: "ש: היום, היום, יכול ליפול שם מישהו. ת: נכון. ש: יש מישהו, משהו שמסכן, נכון? ת: נכון, בכל מקום" (עמוד 63 שורה 8 והלאה).

והנה, למרות הסכנה הטמונה במקום, מלבד משלוח מכתבים שונים וכיו"ב, לא פעל העד כפי הנדרש ממנו ומן הנתבעת 1, וכפי המצופה מהם כגורמים אחראים ממונים וסבירים – אם אין ברירה אזי פשוט לסגור את המקום למבקרים, עד אשר יתוקנו כלל הליקויים.

העד נשאל ביחס לכך ומסר תשובות בלתי מספקות, אלא הסביר שכך הם פני הדברים גם ביחס למקומות קדושה נוספים: "...יש מקומות שאנחנו מחוסר תקציב לא עושים, שב ואל תעשה עדיף" (עמוד 63 שורה 12 והלאה).

בכל הכבוד, אין לקבל את הנמקתו של העד, שלפיה מאחר ומצב התחזוקה ביחס למקומות קדושה רבים בארץ הינו בכי רע, אזי יש להרים ידיים לאות ייאוש ולקבל, כגזירת גורל, שזה מצב הדברים גם ביחס למתחם הקבר המדובר, וכי ברירת המחדל היא שיש לאפשר את המשך הסיכון הקיים לציבור המבקרים, אך משום חסר תקציבי, ולאפשר תאונות, כפי שקרה לתובע בתאונתו.

איני מקבל את הטענה כי הנתבעת 1 אינה יכולה להורות על סגירת המקום לביקורים לקהל הרחב, כפי טענת העד (עמוד 65 שורה 10). הסברו של העד: "לפי זה היו צריכים לסגור את המקומות הקדושים, אלה החיים" (עמוד 65 שורה 19), שהינו הסבר שמגיע מתוך ייאוש והשלמה עם המצב אינו מקובל.

למרות רצונו של העד להרחיק את הנתבעת 1 מכל שליטה או חזקה במקום, התברר שלא כך הם פני הדברים והנתבעות 1 ו-4 מקיימות ביניהן סימביוזה של החזקה משותפת פריטטית במקום. הנתבעת 1 מכוח סמכותה ביחס לכלל המקומות הקדושים שולטת במקום, היא גוף מנהלי שבכוחו להפעיל מרות על המקום, היא מעניקה שירותי ניקיון, מציבה שם קופות צדקה מטעמה (עמוד 67 שורה 1) ולפיכך בעלת אינטרס כלכלי במקום. ואכן, העד אשר: "אחריות, יש לנו על כל המקומות הקדושים" (עמוד 69 שורה 2).

אכן, אם קיימת אחריות אזי יש לגזור ממנה תוצאות מעשיות שמשמען תשלום נזקי התובע.

### יצחק איצקוביץ מטעם הנתבעת 4 העיד כדלקמן:

עד זה הינו אחד מחברי העמותה – הנתבעת 4 (עמוד 83 שורה 2).

מעדותו למדתי כי הלכה למעשה הנתבעת 4 מתחזקת את המקום, היא משלמת את הוצאות החשמל ומבצעת במקום אחזקה שוטפת (עמוד 84 שורה 7 והלאה)(הוצאות מים משולמות בידי הנתבעת 1 – עמוד 84 שורה 19).

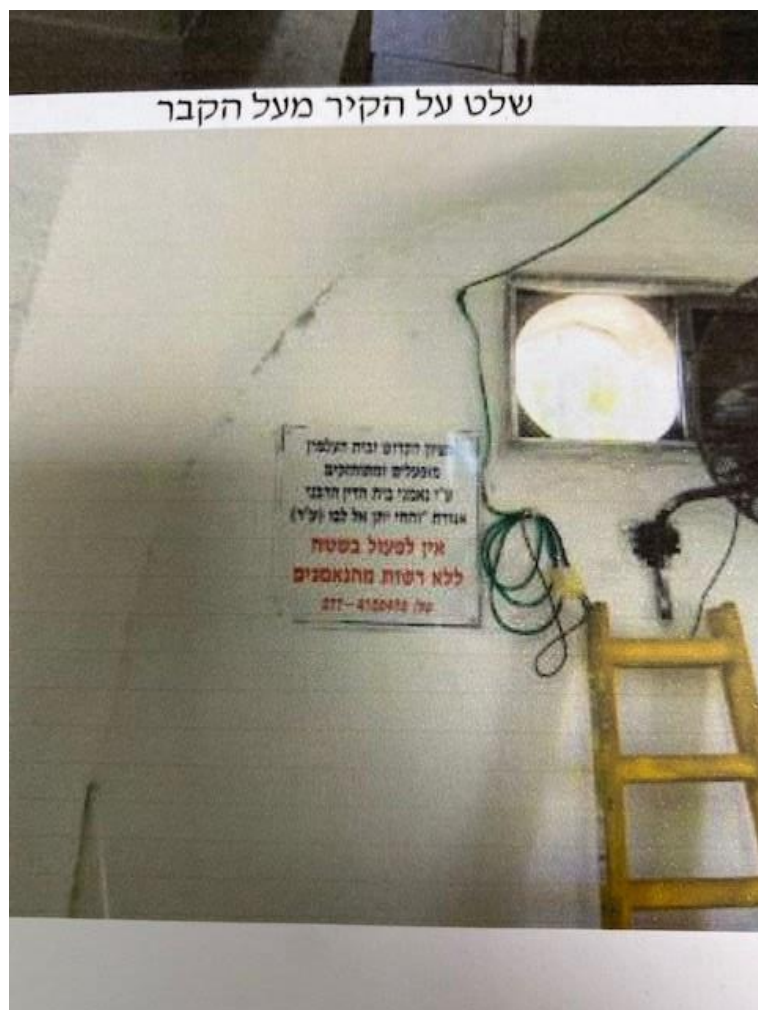




## בית משפט השלום ברמלה

ת"א 19-09-1967

- 1 מסתבר, כי הנתבעת 1 ו – הנתבעת 4 משתפות פעולה לביצוע עבודות אחזקה נקודתיות (עמוד 85 שורה
- 2 8 והלאה). כך, למשל, הנתבעת 4 עשתה במקום עבודות זפת (עמוד 88 שורות 1 – 4) ועוד כהנה וכהנה.
- 3 ואולם, הסתבר, כי מדובר בעבודות על בסיס התנדבותי בלא כל פיקוח או בקרה **ואיש הישר בעיניו**
- 4 **יעשה**.
- 5 אף לנתבעת 4 אינטרס כלכלי במקום, הנובע מהצבת קופות הצדקה שלה (עמוד 86 שורה 6 והלאה).
- 6 בנוסף, הסתבר כי הנתבעת 4 נוהגת במקום מנהג בעלים, כגון שהנתבעת 4 התקינה במקום מצלמות
- 7 אבטחה (עמוד 87 שורה 2).
- 8 בנוסף, הנתבעת 4 הציבה במקום שלט ובו **הצהרת בעלות, המדבר בעד עצמו, כדלקמן:**







## בית משפט השלום ברמלה

ת"א 19-09-1967

אם לא די בכך – העד אישר כי הנתבעת 4 והנתבעת 1, הן למעשה שותפות בהחזקה וניהול המתחם (עמוד 87 שורות 9 – 10).

הסתבר, למשל, כי בתקופת משבר הקורונה, במסגרת שיחת טלפון אחת שערך נציג הנתבעת 1 אל נציג הנתבעת 4 נסגר המקום למבקרים (עמוד 89 שורה 1 והלאה). כך, היה גם בתקופות שונות של שיפוצים במקום (עמוד 91 שורה 4 והלאה). כלומר, כאשר מבקשים לסגור את המקום, הדבר בהחלט אפשרי.

אכן, ברצותן פותחות הנתבעות 1 ו- 4 את המקום – ברצותן סוגרות אותו – מפתח הרשלנות הנובע ממפגעי המקום מצוי בידיהן.

לאחר ששמעתי בקשב רב את עדותם של העדים באתי למסקנה, כי הגופים אשר מפעילים שליטה וחזקה במקום הם – הנתבעות 1 ו- 4 – פריטטית, בחלקים שווים, הן מנהלות אותו ברשלנות המסכנת את שלום הציבור והתנהגות זו גרמה לקיומו של המפגע אשר הוביל לנפילתו של התובע ולנזקיו.

על שתי הנתבעות 1 ו- 4 לשאת בנזקי התובע בחלקים שווים.

### הפיצוי:

(1). הפסדי שכר לעבר:

אזכיר, כי זוהי תאונה מתאריך 16.4.15.

התובע לא הוכיח מה היה שכרו עובר לתאונה ומה היה הפסד השכר הנטען בגינה.

אישור הלימודים מתאריך 1.9.20, שלפיו התובע לימד בחודשים אפריל 2015 – ספטמבר 2005 בישיבה וזכה למלגה וכיו"ב אינו מגובה בתלושי שכר.

תלושי השכר הראשון שצורף הינו משנת 2017.

התובע נשאל מה היה מקור הכנסותיו עובר לתאונה והשיב: "גמלה, כן..." (עמוד 13 שורה 20) שאותה קיבל משום שהוא מלמד תורה. לדבריו, מאז התאונה "המלגה ירדה לחצי...עד היום" (עמוד 14 שורה 5). לטענתו, המלגה פחתה משום שעתה הוא מתקשה להעביר שיעורים, כי "קשה לי לעמוד..." (עמוד 14 שורה 13).

מומחה בית-המשפט לא העניק לתובע תקופה של נכות זמנית.





## בית משפט השלום ברמלה

ת"א 19-09-1967

1 בראש נזק זה יש להוכיח הפסדי שכר הנובעים מן התאונה, המגובים בראיות של ממש, ומלבד אמרתו  
2 של התובע לא הוצגו ראיות שכאלה.

3 על כן, איני פוסק פיצוי בראש נזק זה.

4 **(2). הפסדי שכר לעתיד (לפי היוון של 3%, כולל הפסדי פנסיה 12%):**

5 למרות שנוכח שיעור הנכות הרפואית ניתן לפסוק על דרך האומדנא, לא אעשה את דרכי קלה.

6 צורפו תלושי שכר, שאותם הציג התובע בסיכומיו, המלמדים על שכר בלתי קבוע ובלתי סדיר, שלא  
7 ניתן לגזור ממנו רמת שכר **שנתית** אחידה לחישוב.

8 בשנת 2017 היה שכרו יציב, אך אין לקבוע שיש קשר סיבתי בין התאונה הנטענת לירידה בשכר ולא  
9 היציבות בשנים שלאחר מכן.

10 כפי שהובא לעיל, התובע מסר כי גמלתו כמלמד תורה נפגעה משום שעתה הוא מתקשה להעביר שיעורי  
11 תורה בעמידה.

12 אכן, התובע לא הוכיח את טענתו בדבר אובדן הכנסה בראיות ברורות, מלבד אלו: אישור לימודים  
13 מספטמבר 2020, שהתובע מלמד בישיבת תפארת ניסים בימים א – ה בין השעות 20:00 – 22:30  
14 ומקבל מלגה ע"ס 1,200 ₪ לחודש, מלבד אישור לימודים מאת ישיבת נפש חיים, שלפיו בחודשים  
15 אפריל – ספטמבר 2015 התובע לימד בישיבה בין השעות 09:00 – 18:30 וקיבל מלגה בת 5,000 ₪,  
16 ומחודש מאי 2015 ועד למועד האישור – ספטמבר 2020 הוא מלמד בין השעות 09:30 – 13:00 ומקבל  
17 מלגה בסך 2,600 ₪.

18 כזכור התאונה מתאריך 16.4.15, אך אין לקשור בקשר סיבתי הכרחי את נכותו של התובע בשיעור 5%  
19 עם הירידה הנטענת בהכנסה.

20 דנים אנו בשיעור נכות רפואית בן 5%, ולא ניתן לקבוע את קיומה של נכות תפקודית, כפי שביקש  
21 התובע לטעון בסיכומיו - כזו המשפיעה על יכולתו להעביר שיעורים (בישיבה/בעמידה) ולהרוויח שכר  
22 מלא.

23 עוד יצוין, כי בחומר הראיות ניתן ללמוד, כי לתובע הייתה בעיה רפואית בברכו עוד קודם לתאונה.  
24 כך, למשל, במסמך רפואי מטעם בית-החולים שערי צדק נרשם: "קרע אופקי של המיניסקוס  
25 המדיאלי. חשד לקרע עם **מרכיב ניווני** של הקרן האחורית של המיניסקוס הלטראלי...".

26 עוד ניתן ללמוד, כי התובע "סובל מכאבי גב תחתון הקורנים לגפיים תחתונות...מזה שנים", כעולה  
27 ממסמך רפואי מתאריך 5.5.15.





## בית משפט השלום ברמלה

ת"א 19-09-1967

כלומר, קשה לקשור את נכותו הרפואית הקשורה לתאונה עם כלל נכותו התפקודית והירידה בשכר הנטענת.

התובע צירף תלושי משכורת של חודשים דצמבר 2016 עד נובמבר 2020 המלמדים, כי שכרו הממוצע הינו כ - 6,000 ₪.

במצב דברים זה, כאשר התובע מציג רמת הכנסה לאורך השנים, בלתי וודאית, בלתי סדירה, אני סבור שיש לבצע חישוב לפי שכר מינימום הקיים במשק, ואולם רק משום תמונת השכר הממוצעת לעיל, העדכנית, במומו, אערוך את החישוב לפיה :

6,000 ₪ X 242 (מקדם היוון 3% כולל רכיב פנסיוני) X 5% (נכות רפואית לפי מומחה בית-המשפט) X 50 % אקטואריה (שכן לא הוכח, כי הנכות הרפואית משפיעה בהכרח על תפקודה – רע"א 3362/21 שירז נגד מנורה – 23.5.21 ועוד) = 36,300 ₪.

**(3). הוצאות רפואיות ונסיעות לעבר ולעתיד :**

בראש נזק זה נדרשת הוכחה באמצעות קבלות עבור הוצאות שהוצאו בפועל.

לא צורפו קבלות.

לפיכך נוכח הנכות המדוברת, טיבה של החבלה, אני פוסק פיצוי גלובאלי בסך 1,000 ₪.

**(4). עזרת הזולת לעבר ולעתיד :**

התובע העיד, כי לאחר התאונה הוא נסתייע בעזרת בני משפחה (עמוד 16 שורה 15).

ואולם, איש מבני המשפחה לא הובא להעיד בעניין זה כדי לתמוך בעדותו.

ואולם, נוכח הפגיעה בברך שמאל כתוצאה מהנפילה הנכות המדוברת אני פוסק באופן גלובלי סך 5,000 ₪.

**(5). כאב וסבל :**

התובע העיד אודות כאבו עקב התאונה, טען כי הוא חווה סבל יום-יומי, שהוא ישן עם שלוש כריות, שהוא מתעורר בלילה נוכח כאביו (עמוד 23 שורה 14 והלאה).

נוכח מהות הפגיעה, הנכות שנותרה, הטיפולים הרפואיים להם נדרש התובע, הכאבים והמגבלות אני פוסק פיצוי בסך 10,000 ₪.





## בית משפט השלום ברמלה

ת"א 19-09-1967

### (6) ניכוי אשם תורם:

התובע אישר כי הוא הכיר את המקום וכי לא הייתה זו הפעם הראשונה שביקר בו (עמוד 19 שורה 6 והלאה).

ההתרחשות הייתה באור יום (עמוד 19 שורה 12).

אדם חייב להיות ערני במידה מסוימת מפני מפגעים מסוימים ולהיזהר מפניהם כאדם סביר שעניו בראשו.

חברו שהלך לפניו לא מעד.

אני מעריך את אשמו התורם של התובע בשיעור של 10% ולפיכך יש להפחית אותו מסכום הפיצוי (5,230 ₪).

סה"כ: 47,070 ₪.

### תוצאה:

לאור כל האמור לעיל, אני מקבל את התביעה נגד הנתבעות 1 ו-4 בחלקים שווים ולא כנתבעות ביחד ולחוד. בהודעה מוסכמת שנמסרה הודיעה הנתבעת 2, כי במידה ונתבעות 1 ו-3 יחויבו כלפי התובע, אזי הנתבעת 2 תישא במלוא סכום הפסק נגדן ולפי ההודעה התביעה נגד נתבעות אלו נדחתה. על כן, אני פוסק ששתי הנתבעות 1 ו-4 תשלמנה לתובע סך של 47,070 ₪ (מחצית הסכום על ידי כל אחת מהן). בנוסף, תשלמנה הנתבעות 1 ו-4 בחלקים שווים את שכר טרחת עו"ד בשיעור של 20% + מע"מ וכן את הוצאות המשפט כפי שהוצאו.

סכום הפסק ישולם בתוך 30 ימים, שאם לא כן יישא הפרשי ריבית והצמדה עד למועד התשלום בפועל. התובע יגיש פסיקתא לחתימה לאחר שיעבירה לעיון הנתבעות. זכות ערעור לבית-המשפט המחוזי מרכז/לוד בתוך 60 ימים. התיק סגור.

ניתן היום, ט"ז אב תשפ"א, 25 יולי 2021, בהעדר הצדדים.

מנחם מזרחי, שופט, סגן הנשיאה